

Ion Barbu
1896-1961

Ion Barbu

JOC SECUND

Editura
PRUT INTERNATIONAL

DUPĂ MELCI 1921 5

JOC SECUND 1930

[Din ceas dedus...]	17
Timbru	18
Grup	19
Înecatul	20
Orbite	21
Statură	22
Increat	23
Izbăvită ardere	24
Poartă	25
Lemn sfânt	26
Legendă	27
Aura	28
Mod	29
Secol	30
Margini de seară	31
Steaua imnului	32
Suflet petrecut	33
Dioptrie	34
Desen pentru cort	35
Edict	36

UVEDENRODE

Păunul	37
Paralel romantic	38

Riga Crypto și lapona Enigel (Baladă)	39
Oul dogmatic	44
Ritmuri pentru nunțile necesare	47
Paznicii	51
Înfățișare	53
Falduri	54
Uvedenrode	56

ISARLÂK

Nastratin hogea la Isarlâc	58
Domnișoara Hus	62
Isarlâc	70
In memoriam	73
Încheiere	77

DIN PERIODICE 1919–1947

Ființa	79
Lava	80
Munții	81
Copacul	82
Banchizele	83
Pentru marile eleusinii	84
Panteism	86
Arca	87
Ți-am împletit.	88
Umbra	89
Dionisiacă	91
Nietzsche	93
Pytagora	94
Peisagiu retrospectiv	95

Fulgii	98
Răspect pentru oameni și cărți	99
Cucerire	99
Luntrea	100
Solie	102
Când va veni declinul	103
Râul	105
Dezrobire	106
Umanizare	109
Înfrângere	110
În ceată	111
Driada	113
Gest	117
Gheizerii	118
Ixion	119
Răsărit	121
Ultimul centaur	122
Măcel	123
Hierofantul	124
Text	125
Cercelul lui Miss	126
Selim	128
Cântec de rușine	131
Convertire	131
Un personaj eteroman	135
Răsturnica	137
Maria Spring	140
O înşurupare în Maelström	143
Regresiv	145
Încleștări	146
Tindă	147
1940	149
Dedicatie	151

Protocol al unui club Mateiu Caragiale	152
Bălcescu trăind	155
Marșuri ariane	156
Poezia verde	159
Agonie	161
[Frunțarele deșire...]	162

VERSURI DE CIRCUMSTANȚĂ

Romanță infinitului	163
[Convexă...]	165
[Vrájít...]	166
Scepticul măntuit	167
Portret	168
Ut algebra poesis	169
[Vă dău această carte...]	170
[Nu voi uita mânia...]	171

DUPĂ MELCI 1921

*Din ceas, dedus adâncul acestei calme creste,
Intrată prin oglindă în măntuit azur,
Tăind pe încarea cirezilor agreste,
În grupurile apei, un joc secund, mai pur.*

*Nadir latent! Poetul ridică însumarea
De harfe resfrate ce-n zbor invers le pierzi
Și cântec istovește: ascuns, cum numai marea,
Meduzele când plimbă sub clopoțele verzi.*

Ion Barbu

*Unchiului meu Sache Șoiculescu,
al cărui glas îl împrumut aici*

Dintr-atâția frați mai mari
Unii morți,
Alții plugari;
Dintr-atâția frați mai mici:
Prunci de treabă,
Scunzi, peltici,
Numai eu, răsad mai rău,
Dintr-atâția (prin ce har?),
Mă brodisem șui, hoinar.

Eram mult mai prost pe-atunci...

Când Păresimi da prin lunci
Cu pietrișul de albine,
Ne părea la toți mai bine:
Tânci ursuzi,
Desculți și uzi
Fetișcane
Cozi plăvane
Înfășate-n lungi zăvelci
O porneau în turmă bleagă
Să culeagă
Ierburii noi, crăițe, melci...

Era umed la bordei...
Și tuleam și eu cu ei.

Tot aşa odată, iar.
 La un sfânt prin Făură
 Ori la sfinții Mucenici,
 Tânără noastră pe pitici
 Odihnea pe creastă, sus,
 – Eu voinic prea tare nu-s.
 Rupt din fugă
 Subt o glugă
 De aluni, pe buturugă
 Odihnii
 Şi eu curând...

Vezi, atunci mi-a dat prin gând
 Că tot stând și alegând
 Jos, în vraful de foi ude
 Prin lăstari și vrejuri crude,
 S-ar putea să dau de *el*:
 Melcul prost, încetinel...
 În ungher adânc, un gând
 Îmi șoptea că melcul bland
 Din mormânt de foi, pe-aproape,
 Cheamă Omul să-l dezgroape...

Şi pornii la scotocit
 (Cu noroc, căci l-am găsit).

Era, tot o mogândeată:
 Ochi de bou, dar cu albeață:

Între *el* și ce-i afar'
 Strejuia un zid de var.
 – Ce să fac cu *el* aşa?
 Să-l arunc nu îmi venea...
 Vream să văd cum se desghioacă
 Pui molatec, din ghioacă,
 Vream să văd cum iar învie
 Somnoros, din colivie...

Şi de-a lungul, pe pământ,
 M-așezai cu-acest descânt:
 „Melc, melc,
 Cotobelc,
 Ghem vârgat
 Şi ferecat;
 Lasă noaptea din găoace,
 Melc nătâng, și fă-te-încoace,
 Nu e bine să te-ascunzi
 Subt păreții grei și scunzi;
 Printre vreascuri cerne soare;
 Colții de iarbă pe răzoare
 Au zvâcnit, iar muguri noi
 Pun pe ramură altoi.
 Melc, melc,
 Cotobelc,
 Iarna leapădă cojoace!
 Şi tu singur, în găoace!
 Hai, ieși,
 Din cornoasele cămești!

Scoate patru firisoare
Străvezii, tremurătoare,
Scoate umede și mici
Patru fire de arnici;
Și agață la feștile
Ciufulite de zambile
Sau la fir de mărgărint
Înzăuatul tău argint...

Peste gardurile vii
Dinspre vii,
Ori de vrei și mai la vale,
În tarlale –
Tipărește brâu de zale...“

După ce l-am descântat
L-am pus jos
Și-am aşteptat...

Înserase mai de-a bine;
Crengi uscate peste mine,
Bâzând la vântul strâmb,
Îmi ziceau răstit din drâmb...

Năzdrăvana de pădure
Jumulită de secure,
Scurt, furîș,
Înghițea din luminiș.

Din lemnoase văgăuni,
Căpcăuni
Îi vedeam pieziș
Cum cască
Buze searbăde de iască;

Și întorsi
Ochi buboși
Înnoptau sub frunți pestrițe
De păroase,
De bărboase
Joimarițe.

Și cum stau sub vânt și frig
Strâns cârlig,
– Iscodind cu ochii treji
Mai de sus de brână, drumul
Unde seara țese fumul
Multor mreji:

De subt vreascuri văzui bine
Repezită înspre mine
O gușată cu găteji.

Chiondorâș
Căta la cale;
De pe şale,
Când la deal și când la vale,
Curgeau betele târâș.

Iar din plosca ei de gușă
De mătușă
Un tăios, un aspru: hârrși...

Plâns prelung cum scoate fiara,
Plâns dogit,
Când un șarpe-i mușcă gheara,
Muget aspru și lărgit
De vuia din funduri seara...
– Mi-a fost frică, și-am fugit!

II

Toată noaptea viscoli...
Încă bine n-ajunsem
Că porni, duium, să vie
O viforină târzie
De Păresemi.
Vântura, stârnind gâlceavă,
Albă pleavă;
Și cădeau și mărunței
Bobi de mei...
(Ningea bine, cu temei.)

În bordei
Foc vârtos mâncă năpraznic
Retevei.

Pe colibă, singur paznic
M-au lăsat c-un vraf de pene...
RAR, le culegeam alene:
Moșul Iene
Răzbătea de prin poiene
Să-mi dea genele prin gene.

Și trudit,
Lângă vatră prigorit,
Priveghea prelung tăciunii...
Umbre dese,
Ca păunii,
Îmi roteau pe hornul șui
Leasa ochilor verzui.
Și-mi ziceam în gând:

„Dar el
Melcul, prost, încetinel?“
Tremură-n ghioacă, vargă,
Nu cumva un vânt să-l spargă:
Roagă vântul să nu-l fure
Și să nu mai biciuiască
Bărbi de mușchi, obraji de iască,
Prin pădure,
Roagă vântul să se-ndure.“

De la jarul străveziu,
Mai târziu,
Somnoros venii la geam.

Era-nalt, nu ajungeam.
 Dar prin sticla petecită,
 Dar prin gheată încâlcită,
 Fulgera sul lung de har,
 Prăpădenia de afar';
 Podul lumii se supase
 Iar pe case,
 Până sus, peste colnic,
 Albicioase
 Ori foioase
 Cădeau cepi de arbagic.

Viu îmi adusei aminte
 Ce-auzisem înainte,
 De o noapte între toate
 Urgisită,
 Când, pe coate,
 Guri spurcate
 Suflă vânt
 Să dărâme
 Din pământ...
 Când, pe sloi, rupând din pită,
 Baba Dochia-nvălită
 Cu opt sărici
 Stă covrig,
 Stă, înghită
 Si sughite
 Si se vaicără
 De frig.

– Hei, e noapte-accea poate!

Înapoi
 La fulgii moi
 Cum penind a somn, pe coate,
 Cu tot gândul, sus, la *el*,
 Șoptii:
 „Melc încetinel,
 Cum n-ai vrut să ieși mai iute!
 Nici vivorniță, nici mute
 Prin păduri nu te-ar fi prins...
 Iar acum, când focu-i stins,
 Hornul nins,
 Am fi doi s-alegem pene
 Și alene
 Să chemăm pe moșul Iene
 Din poiene,
 Să ne-închidă:
 Mie, gene;
 Tie,
 Cornul drept,
 Cel stâng,
 Binișor,
 Pe când se frâng,
 Lemne-n crâng,
 Melc nătâng,
 Melc nătâng!“

Dintre pene și cotoare
Gata nins,
Cum mijă un pic de soare
Pe întins
(În câmpie
Colilie
Războind cu lunecușul
Din tăpoi săltând urcușul),
– Înălțat la dâmbii prinși
Mă-ntorsei subt aluniș...

Îl zării lângă culcușu-i
De frunziș.

Era, tot, o scorojită
Limbă vânătă, sucită,
O nuia, ca un hengher
Îl ținea în zgărzi de ger!
Zale reci,
Aspre benți ce se-ntretăie,
Sus, pe vreascurile seci,
Îl prindeau:
O frunză moartă, cu păstaie.

Si pe trupul lui zgârcit
M-am plecat
Si l-am bocit:

„Melc, melc, ce-ai făcut
Din somn cum te-ai desfăcut?
Ai crezut în vorba mea
Prefăcută... Ea glumea!
Ai crezut că plouă soare,
C-a dat iarba pe răzoare,
Că alunul e un cântec...
Astea-s vorbe și descântec!
Trebui să dormi ca ieri,
Surd la cânt și îmbieri,
Să tragi alt oblon de var
Între trup și ce-i afar'...
– Vezi?

Ieșiși la un descântec;
Iarna ți-a mușcat din pântec...
Ai pornit spre lunci și crâng,
Dar porniși cu cornul stâng,
Melc nătâng,
Melc nătâng!“

Iar când vrui să-l mai alint
Întinsei o mână-amară
De plâns mult...
și, dârdâind,
Două coarne de argint
Răsucit se fărâmară.
Că e ciunt, nu m-am uitat...
Ci, în punga lui cu zale,
Cu-nsutite griji, pe cale